



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΚΥΜΗΣ-ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
Αλιβέρι 18-10-2024
Αριθ. Πρωτ. 17779

Αριθ. Απόφ.: 176/2024

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το 31^ο πρακτικό συνεδρίασης Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κύμης- Αλιβερίου.

ΘΕΜΑ: Αποδοχή αιτήματος της Δημοτικής Κοινότητας Ταξιαρχών για την ανακήρυξη της ως «Μαρτυρικό Χωριό» και υποβολή του σχετικού φακέλου προς την αρμόδια επιτροπή, του άρθρου 18 παρ. 5 του Ν. 2503/1997, του Υπουργείου Εσωτερικών.

(Θεωρείται κατεπείγον λόγω χρονικού περιορισμού υποβολής φακέλου στην επιτροπή του άρθρου 18 παρ.5 του Ν. 2503/1997)

Σήμερα την 18 Οκτωβρίου 2024 ημέρα Παρασκευή με ώρα έναρξης 11:00 π.μ και λήξης 11:30π.μ., το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Κύμης-Αλιβερίου, συνήλθε σε έκτακτη δια περιφοράς, κατεπείγουσα συνεδρίαση, έπειτα από την με αριθ. πρωτ. κατεπείγουσα 17675/17-10-2024 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου κ. Ζέρβα Γεωργίου, η οποία γνωστοποιήθηκε και επιδόθηκε στον Δήμαρχο και σε κάθε έναν από τους δημοτικούς συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν .

Πριν από την έναρξη της συνεδρίασης ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι από τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου συμμετείχαν :

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

1. Ζέρβας Γεώργιος – Πρόεδρος
2. Στρομπούλης Γεώργιος
3. Δημάς Κωνσταντίνος
4. Δήμου Παναγιώτης
5. Πάφρας Αργυρίος
6. Φαληρέας Βασίλειος
7. Μαστροκώστας Νικόλαος
8. Βότση – Κόλια Σοφία
9. Χουλιάρης Σταμάτιος
10. Αγγελόπουλος Παναγιώτης
11. Παπαδιόχος Γεώργιος
12. Κόκκος Νικόλαος
13. Σαμαράς Χρήστος
14. Κότσαρης Γεώργιος
15. Βλάχος Αναστάσιος
16. Μπάτσα – Θωμά Αρετή
17. Μέξη Μαργαρίτα
18. Χριστόπουλος Βασίλειος
19. Θαλασσινού Αλεξάνδρα
20. Ντόβολης Ευάγγελος
21. Ρέτσας Απόστολος
22. Γκίκας Δημήτριος
23. Κέκης Κωνσταντίνος
24. Πιλάτης Ιωάννης

ΜΗ ΣΥΜΜΕΤΕΧΩΝΤΕΣ

(αν και νόμιμα προσκλήθηκε)

1. Παπουτσής Γεώργιος

Στη συνεδρίαση προσκλήθηκε ο Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Ταξιαρχών κ. Σκιάνης και συμμετείχε στη συνεδρίαση.

Στην συνεδρίαση προσκλήθηκε και ο Δήμαρχος κ. Μπαράκος Νικόλαος.

Στην συνεδρίαση συμμετείχε και η υπάλληλος του Δήμου κ. Ράπη Αντωνία, για την τήρηση των πρακτικών.

Ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία καθώς σε σύνολο είκοσι πέντε (25) συμβούλων συμμετείχαν είκοσι τέσσερις (24). Το σώμα αποφάσισε ομόφωνα το έκτακτο και κατεπείγον του θέματος. Επίσης είχε τεθεί ηλεκτρονικά υπόψη του σώματος, η εισήγηση δημάρχου, η οποία αναφέρει:

{ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΘΕΜΑ: «Αποδοχή αιτήματος της Δημοτικής Κοινότητας Ταξιαρχών για την ανακήρυξη της ως «Μαρτυρικό Χωριό» και λήψη απόφασης περί υποβολής του σχετικού φακέλου προς την αρμόδια επιτροπή, του άρθρου 18 παρ. 5 του Ν. 2503/1997, του Υπουργείου Εσωτερικών»

Έχοντας υπ' όψιν:

- Το άρθρο 18 παρ.5 του Ν. 2503/1997
- Το άρθ.65 του Ν. 3852/2010 , όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Την υπ. Αριθμ. 13/2024 απόφαση της Δημοτικής Κοινότητας Ταξιαρχών με θέμα: «Αίτημα για ανακήρυξη των Ταξιαρχών ως «Μαρτυρικό Χωριό» και υποβολή του σχετικού φακέλου προς την αρμόδια επιτροπή, του άρθρου 18 παρ. 5 του Ν. 2503/1997, του Υπουργείου Εσωτερικών», όπου αναφέρονται τα εξής:

Ως μαρτυρικά χωριά και πόλεις χαρακτηρίζονται στην Ελλάδα, χωριά ή πόλεις τα οποία έχουν υποστεί μεγάλες καταστροφές από ξένους εισβολείς ή κατακτητές σε περιόδους πολεμικών συγκρούσεων. Ο χαρακτηρισμός αυτός γίνεται επίσημα και με Προεδρικό Διάταγμα. Προαπαιτούμενο είναι να έχουν ληφθεί σχετικές αιτιολογημένες αποφάσεις από τις Τοπικές Κοινότητες και τους Δήμους για την ανακήρυξη των περιοχών τους ως μαρτυρικών πόλεων και χωριών.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 18 του ν. 2503/1997 «Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις» (Α' 107), συνιστάται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, τριμελής επιτροπή που έχει ως αντικείμενο την υποβολή αιτιολογημένης πρότασης για το χαρακτηρισμό των πόλεων και χωριών εκείνων που έχουν υποστεί μεγάλες καταστροφές σε ανθρώπινες ζωές και σε υλικές ζημιές κατά την αντίσταση εναντίον των δυνάμεων κατοχής 1941-1944 ως «μαρτυρικών πόλεων» και «μαρτυρικών χωριών».

Το έτος 2011 είχε υποβληθεί σχετικό αίτημα στο Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Κύμης Αλιβερίου για την ανακήρυξη της Κοινότητας Ταξιαρχών (ή Κακολύρι) ως Μαρτυρικό Χωριό το οποίο με την αριθμ. 441/2011 απόφασή του έγινε δεκτό.

Στις 7/11/2013 εστάλη από τον Εξωραϊστικό Μορφωτικό Σύλλογο Ταξιαρχών ο φάκελος στο υπουργείο Εσωτερικών, στον οποίο περιλαμβανόταν η εμπειριστατωμένη ιστορική μελέτη για τα γεγονότα της περιόδου, καθώς και το υπ' αριθμ. 36/27.12.2011 απόσπασμα πρακτικού συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Κύμης Αλιβερίου με θέμα «Χαρακτηρισμός Ταξιαρχών ως Μαρτυρικό Χωριό».

Στις 26 Μαρτίου 2014 συνεδρίασε η αρμόδια επιτροπή του άρθρου 18 παρ.5 του Ν.2503/1997 του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία αποφάσισε να μην ικανοποιήσει το αίτημα του δήμου Κύμης Αλιβερίου για χαρακτηρισμό των Ταξιαρχών ως Μαρτυρικό Χωριό. Στην απαντητική επιστολή της Γενικής Διεύθυνσης

Διοικητικής Υποστήριξης του υπουργείου Εσωτερικών, με αρ. Πρωτ. 44376/13, που εστάλη την 31η Ιουλίου 2014, δεν αναφέρονται οι λόγοι της απόρριψης.

Σήμερα η Δημοτική Κοινότητα Ταξιάρχων επανέρχεται με νέο αίτημα προκειμένου να γίνει δεκτό από το Δημοτικό Συμβούλιο και στη συνέχεια να αποσταλεί στην αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών προκειμένου να ανακηρυχθεί ως «Μαρτυρικό Χωριό».

Την 24η Μαΐου 1944, το χωριό Ταξιάρχες (ή Κακολύρι) της περιοχής Κύμης της Ευβοίας έζησε την τραγικότερη μέρα της σύγχρονης ιστορίας του. Γερμανικά στρατεύματα των Ες-Ες εισέβαλαν στο χωριό Ταξιάρχες και επιδόθηκαν σε μια πρωτοφανή σφαγή και καταστροφή του, ως αντίποινα για τον θάνατο Γερμανού στρατιώτη από ομάδες της αντίστασης στη προσπάθεια ανατίναξης της ΓΕΦΥΡΑΣ ΤΗΣ ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ.

Οι Γερμανοί -συνοδεία και των Ταγμάτων Ασφαλείας- άρχισαν να συλλαμβάνουν, χωρίς διάκριση, όλους τους άντρες, ακόμα και 14χρονους εφήβους. Συγχρόνως με τις συλλήψεις, προέβαιναν σε εμπρησμούς των σπιτιών, σε ξυλοδαρμούς και σε απερίγραπτες λεηλασίες και κλοπές.

Μαζί με τους Κακολύριανους -την ίδια ημέρα και στην ίδια τοποθεσία- εκτελέστηκαν 6 ακόμα κάτοικοι των γειτονικών χωριών, από τον Πύργο, τους Ανδρονιάνους, το Βίταλο και το Ωρολόγιο, **συνολικά 30 αθώοι άνθρωποι, άμαχοι.**

Εκτός από τις συλλήψεις, έγιναν εμπρησμοί σπιτιών, ξυλοδαρμοί, λεηλασίες και κλοπές. Συνολικά καταστράφηκαν 56 σπίτια, που αποτελούσαν πάνω από τα μισά του συνόλου.

Αναλυτικό ιστορικό

Την άνοιξη του 1944 η περιοχή της Κύμης μοιάζει με καζάνι που βράζει καθώς η αντίσταση των Ελλήνων με πολλές μάχες και σαμποτάζ έχουν εξοργίσει τον Γερμανικό στρατό Κατοχής. Στις 18 Μαρτίου μπαίνουν στους Ταξιάρχες (Κακολύρι) και ανατινάζουν με νάρκες και δυναμίτιδα τρία σπίτια αντιστασιακών και πυρπολούν το καφενείο και την οικία του Δημητρίου Γ. Σκιάννη με την κατηγορία ότι εκεί συγκεντρώνονται πολλοί αριστεροί και ΕΑΜίτες. Μεγάλες λεηλασίες θα γίνουν και σε άλλα σπίτια του χωριού την ίδια ημέρα αλλά και τις επόμενες εν μέσω απειλών και τρομοκρατίας.

Το Κακολύρι είναι κόκκινο πανί για τις δυνάμεις των SS σε Κονίστρες και Κύμη. Γνωρίζουν ότι στο χωριό υπάρχει δυναμική ΕΑΜική οργάνωση και ότι πολλοί κάτοικοι έχουν ενταχθεί στον ΕΛΑΣ. Σύσσωμοι οι Κακολύριανοι υποστηρίζουν τις ένοπλες ομάδες του βουνού με τρόφιμα και πληροφορίες. Ακόμα και «φιλήσυχοι» πολίτες έχουν εχθρική στάση απέναντι στους κατακτητές και στους ντόπιους συνεργάτες τους. Αρνούνται ή κωλυσιεργούν να τους προμηθεύσουν με τρόφιμα και εφόδια, δεν καταδίδουν τους αντάρτες και τα μέλη των αντιστασιακών οργανώσεων, ενώ κανείς δεν στρατολογείται στα ντροπιαστικά Τάγματα Ασφαλείας.

Γερμανοί και Ταγματασφαλίτες αυτά τα αντιλαμβάνονται. Για τις απανωτές απώλειες τους θεωρούν υπεύθυνα τα χωριά Ταξιάρχες και Άγιος Βλάσσης. Τα χωριά αυτά έχουν στελεχώσει σε μεγάλο βαθμό το Γ τάγμα του ΕΛΑΣ που δραστηριοποιείται στα Κοτύλεια και στην ευρύτερη περιοχή και είναι υπεύθυνο για τα δεινά τους.

Στις 16 Μαΐου, στους Μαλειτιάνους, ο Γερμανικό απόσπασμα πέφτει σε αντάρτικη ενέδρα με επικεφαλής τον Κακολύριανο Δημήτρη Σάρλη (Αχιλλέα). Το αποτέλεσμα τις μάχης είναι 12 νεκροί Γερμανοί και πολλοί τραυματίες.

Η απώλεια αυτή κάνει τους Γερμανούς να αφηνιάσουν. Την ίδια ημέρα μπαίνουν στα χωριά Ανδρονιάνους και Πύργο. Ληλατούν και βιαιοπραγούν αδιακρίτως ενώ πυρπολούν σπίτια και συλλαμβάνουν άτομα. Τα δύο αυτά χωριά, καθώς και το Βίταλο οι Γερμανοί τα έχουν επισκεφθεί και στα τέλη του Απριλίου με την ίδια βάρβαρη τακτική

Στις 20 Μαΐου θα λάβει χώρα η επιτυχημένη ανατίναξη ενός γερμανικού ταχυπλόου μέσα στο λιμάνι της Κύμης από τον Ρομά αντάρτη Βασίλη Μήτρου (Γύφτο) ενώ τις προηγούμενες μέρες έχει γίνει και η πρώτη αποτυχημένη απόπειρα ανατίναξης της Γέφυρας της Σκοτεινής.

Στο Κακολύρι που είναι στο μάτι του κυκλώνα, κάποιοι κάτοικοι εγκαταλείπουν το χωριό, βρίσκοντας καταφύγιο στις πλαγιές των Κοτυλαίων, ενώ άλλοι παραμένουν με την πεποίθηση, την οποία διαδίδουν και οι Γερμανοί, ότι «όποιος δουλεύει στα ήσυχα στα χωράφια του δεν έχει να φοβηθεί τίποτα». Για τον ΕΛΑΣ η Γέφυρα της Σκοτεινής μέσω της οποίας περνά ο ανεφοδιασμός της Κύμης από τη Χαλκίδα και πρέπει να πέσει.

Το βράδυ της 23^{ης} Μαΐου ομάδα ανταρτών με επικεφαλής τον Κώστα Σαπουντζή από την Οχτωινιά, πλησιάζουν τη γέφυρα με σκοπό να την ανατινάξουν. Πιο οργανωμένοι αυτή τη φορά με ομάδα ειδικών στα εκρηκτικά πλησιάζουν την γέφυρα.

Αυτό που δεν γνωρίζει η αντάρτικη ομάδα είναι ότι η γέφυρα πλέον φρουρείται διακριτικά από τους Γερμανούς. Η γερμανική φρουρά έχει γίνει αντιληπτή κατά τη διάρκεια της ημέρας από τον αγροφύλακα του χωριού όμως το μήνυμα του προς την ηγεσία του Γ τάγματος δεν θα φτάσει εγκαίρως. Η ομάδα των σαμποτέρ έχει ξεκινήσει για την αποστολή της και η έγκαιρη ενημέρωση τους είναι πια αδύνατη.

Μερικά μέτρα πριν τη γέφυρα η ομάδα ανιχνεύοντας το χώρο, πέφτει πάνω σε ένα Γερμανό σκοπό ο οποίος κοιμάται και με μια ριπή τον εκτελεί επί τόπου. Ο πυροβολισμός ξεσηκώνει την υπόλοιπη φρουρά η οποία με φωτοβολίδες προσπαθεί να εντοπίσει τους αντάρτες. Μέσα από καταιγιστικά πυρά η ομάδα υποχωρεί και καταφέρνει να καταφύγει σώα αλλά άπρακτη στα γειτονικά βουνά.

Ξημερώματα της αποφράδας ημέρας, Τετάρτης 24 Μαΐου 1944. Με το πρώτο φως οι Γερμανοί εντοπίζουν το νεκρό συνάδελφό τους, και έξαλλοι τον φορτώνουν πάνω σε ένα μουλάρι παίρνοντας το δρόμο της επιστροφής στη βάση τους που βρίσκεται στο Γυμνάσιο Κονιστρών.

Περνώντας από το Κακολύρι πυρπολούν έναν νερόμυλο και συλλαμβάνουν αναίτια τον Θεοδόση Λύκο. Ο δύστυχος Θεοδόσης και ο Σταμάτης Παπαθεοδώρου θα εκτελεστούν πρώτοι, απέναντι από το Γυμνάσιο Κονιστρών αφού πρώτα υποχρεωθούν να ανοίξουν μόνοι τους το λάκκο τους.

Στις 08:00 το πρωί ο Γερμανός Διοικητής των Κονιστρών, Λοχαγός των SS, Φον Κέλλερ διατάσσει αντίποινα στο Κακολύρι από δύναμη 100 Γερμανών και Ελλήνων Ταγματασφαλιτών.

Κυκλώνουν το χωριό από όλα τα σημεία του ορίζοντα καθιστώντας τη διαφυγή αδύνατη ακόμα και για αυτούς που βρίσκονται στα χωράφια τους. «Φωτιά και Τσεκούρι» παραστατικά αναφέρουν αυτόπτες μάρτυρες στο ντοκιμαντέρ του Σταυρου Ιωάννου.

Οι άνδρες των SS, χωρισμένοι σε μικρές ομάδες και με τη συνοδεία ανδρών των Ταγμάτων Ασφαλείας επιδίδονται με μανία σε αυτό που είναι εκπαιδευμένοι και απεσταλμένοι από το Χίτλερ να κάνουν. Βία κάθε μορφής και εναντίων κάθε ζωντανού πλάσματος. Απειλές, ύβρεις, ξυλοδαρμοί, βασανισμοί, λεηλασίες, κλοπές, εμπρησμοί και εκτελέσεις -εν ψυχρώ- ανθρώπων και ζώων. Πως να περιγράψει κανείς αυτή την πρωτοφανή θηριωδία; Πως να χωρέσει ανθρώπου νους το μέγεθος του σαδισμού τους;

Μπαίνουν σε όλα τα σπίτια του χωριού και αρχικά συλλαμβάνουν άντρες και έφηβους άνω των 14 ετών ακόμα και αρρώστους. Έπειτα λεηλατούν και ληστεύουν αντικείμενα αξίας, σοδειές, προίκες, έπιπλα ακόμα και ζώα. Το πλιάτσικο έδινε και έπαιρνε. Μοτοσυκλέτες πάνε και έρχονται στις Κονίστρες για να μεταφέρουν τα κλοπιμαία ενώ οι Ταγματασφαλίτες τριγυρνάν στους δρόμους του χωριού με ταγάρια και μπόγους μεταφέροντας τη δική τους προσωπική λεία. Στη συνέχεια, προχωρούν στην πυρπόληση με πυρίτιδα, κάθε σπιτιού που κατά τις πληροφορίες τους διέμενε μέλος της αντίστασης. Με την πυρίτιδα τα σπίτια καίγονται ταχύτατα μαζί με την οικοσκευή τους, τα ζώα και τις σοδειες. Οι γυναίκες, μόλις που προλαβαίνουν τα σώσουν τα παιδιά τους από τις φλόγες.

Συνολικά 56 σπίτια κήκαν στο Κακολύρι σε σύνολο 110 περίπου ενώ όλα λεηλατήθηκαν. Πολλές οικογένειες θα εγκαταλείψουν για πάντα το χωριό ενώ άλλες θα φιλοξενούνται για μήνες και χρόνια σε συγγενικά σπίτια.

Ο Πρόεδρος του χωριού Σταμάτης Ράπτης βασανίζεται βάνουσα για να μαρτυρήσει σπίτια και ονόματα αντιστασιακών. Δεν θα μαρτυρήσει και θα εκτελεστεί κι αυτός μαζί με τους υπόλοιπους αργότερα. Οι Κακολύριανοι πρόγονοι μας πληρώνουν ήδη πολύ ακριβά το τίμημα της Ελευθερίας, μα η τελευταία πράξη του δράματος δεν έχει ακόμα διαδραματιστεί.

Μέσα στο χωριό, κατά τη διάρκεια των επεισοδίων θα δολοφονηθούν τέσσερις Κακολύριανοι.

Πρώτα ο Βαγγέλης Σάρλης, ο οποίος δολοφονείται ανυποψίαστος στο χωράφι του σχίζοντας καλάμια και βόσκοντας τα πρόβατα του. Στο ίδιο χωράφι, λίγο αργότερα, ο Κωνσταντίνος Ζέρβας, ο οποίος τουφεκίζεται έπειτα από την προτροπή των Ταγματασφαλιτών «Ο Ζέρβας, ο Ζέρβας! Ρίχτε του!». Τρίτο θύμα εντός του χωριού, τι τραγικό, ο γιος του Κων/νου Ζέρβα, ο μικρός Μίμης, ετών δεκατεσσάρων τουφεκίζεται στην προσπάθειά του να διαφύγει. Η σφαίρα θα τον βρει στο πόδι και ο ναζι δολοφόνος για να τον αποτελειώσει θα τον λογχίσει 5-6 φορές και θα τον πετάξει μέσα σε μια συστάδα θάμνων. Τέταρτος ο ήδη τραυματισμένος Φελέρης Γιάννης, ο οποίος κρατείται στο κέντρο του χωριού μαζί με τους υπόλοιπους συλληφθέντες και δέχεται τις πρώτες βοήθειες από συγχωριανές του. Παρ' ολίγο να τον ξεχάσουν οι Γερμανοί φεύγοντας. Τελευταία στιγμή θα τον αντιληφθούν και θα τον εκτελέσουν με εξ επαφής πυροβολισμό στο κεφάλι, μπροστά στα έντρομα μάτια των συγχωριανών του.

Ιστορίες φρίκης και ακραίου σαδισμού που δυστυχώς δεν χωράνε σε ένα σύντομο ιστορικό όμως περιγράφονται αναλυτικά στο ντοκιμαντέρ του Σταύρου Ιωάννου «Η ιστορία μιας μέρας», στο χρονογράφημα του Μιχάλη Ποντίκη «Το πορφυρό σημάδι της αιωνιότητας», στην αναλυτική εργασία «Κακολυρίου Μαρτύριο» και σε αρκετά άλλα συγγράμματα και ντοκουμέντα.

Οι συλληφθέντες δεμένοι «σαν κομπολόι με ανθρώπινες χάντρες» οδηγούνται στα κρατητήρια των SS στις Κονίστρες. Γυναίκες με βρέφη στην αγκαλιά και μητέρες εκλιπαρούν για την απελευθέρωση συζύγων και υιών. Μάταια! Παρακαλούν για να τους πάνε λίγο ψωμί. —«Σε μισή ώρα, θα του πας στη Γέφυρα ψωμί» απαντούν οι Ταγματασφαλίτες προμηνύοντας κυνικά την εκτέλεση τους.

Πράγματι, το απόγευμα οι συλληφθέντες Κακολύριανοι μαζί με άλλους 6 συλληφθέντες από γειτονικά χωριά οδηγούνται στη γέφυρα Καδδίου – Γιάννηδων όπου θα εκτελεστούν ανά εξάδες, ενώ στον κάθε ένα ξεχωριστά θα δοθεί η χαριστική βολή.

Ένας σωρός από ανθρώπινα κορμιά και μια λίμνη αίματος ακριβώς εκεί που στέκεται σήμερα το εκκλησάκι του Αγίου Συμεών. Αδερφός μαζί με αδερφό, και πατεράδες οι οποίοι, σαδιστικά εκτελέστηκαν κατόπιν τον υιών τους θα ταφούν πρόχειρα από κατοίκους των Γιάννηδων. Τα οστά τους εκτίθενται σε ειδική γυάλινη προθήκη, μοναδικό μνημείο στην Ελλάδα μετά από αυτό του Διστόμου και μάρτυρας της μεγαλύτερης θηριωδίας των ναζί στην Εύβοια.

Την επόμενη ημέρα στην τοποθεσία της εκτέλεσης οι κάτοικοι βρίσκουν το πτώμα ενός ακόμα Κακολύριανου, του Σταμάτη Ανδριανού, με σχισμένα ρούχα, εκδορές σε όλο το σώμα και σπασμένο κεφάλι. Ο δύστυχος Σταμάτης, με αδιευκρίνιστο τρόπο ξεχάστηκε μέσα στα κρατητήρια και δεν ακολούθησε τους υπόλοιπους προς εκτέλεση συγκρατούμενους του. Αργότερα οι Γερμανοί τον αντιλήφθηκαν, τον έδεσαν πίσω από μία τρίκυκλη μηχανή και τον έσυραν για ενάμιση χιλιόμετρο μέχρι τον τόπο εκτέλεσης ενώ για χαριστική βολή τον χτύπησαν με μια πέτρα στο κεφάλι. Παρέμεινε μόνος και βοήθητος κατά τη διάρκεια της νύχτας μέχρι να ξεψυχήσει.

Αυτή είναι εν ολίγοις η ιστορία του Ολοκαυτώματος των Ταξιαρχών!

Τα κριτήρια για τον επίσημο χαρακτηρισμό ενός χωριού σε «Μαρτυρικό» αφορούν ποσοστώσεις σε νεκρούς και καμένα σπίτια. Το Κακολύρι λεηλατήθηκε και κατακλάπηκε στο σύνολο των νοικοκυριών του και ολοκληρωτικά. Οι πληγές δεν έκλεισαν ποτέ, ακόμα και σήμερα 80 χρόνια μετά. Κάθε άνθρωπος, κάθε σπίτι, κάθε οικογένεια στο Κακολύρι έχει μια δική της ιστορία να πει!

Άλλος κρύφτηκε και γλίτωσε, άλλος μεταμφιέστηκε, άλλος γλίτωσε μόνος αδερφός, ενώ οι άλλοι δύο εκτελέστηκαν, άλλοι νεογέννητοι βαπτίστηκαν με το όνομα του πατέρα τους, η Μαρία του Ζέρβα, έχασε σε λίγες μέρες άντρα και δύο παιδιά.

Όλες αυτές οι μικρές ιστορίες κάνουν το Κακολύρι Μαρτυρικό χωριό. Τα επόμενα χρόνια χτίστηκε στον τόπο της εκτέλεσης το εκκλησάκι του Αγίου Συμεών και επιτύμβια στήλη με τα ονόματα των εκτελεσμένων. Από κάτω της, σε ένα λιτό κενοτάφιο φυλάσσονταν τα οστά τους. Τη δεκαετία του 2000, με μέριμνα του Δήμου Κύμης κατασκευάστηκε νέο μνημείο που αναπαριστά την εκτέλεση ενώ τα οστά μεταφέρθηκαν σε νέο μαυσωλείο και εκτίθενται πλέον μέσα σε γυάλινη προθήκη.

Επιμνημόσυνη δέηση και επιτάφιοι λόγοι απαγγέλλονται κάθε χρόνο στην επέτειο του Ολοκαυτώματος.

Ένας λιτός, μα πολύ συγκινητικός, δρόμος θυσίας οργανώθηκε από το 1984 και έπειτα, όπου οι μαθητές έτρεχαν από το χωριό έως τον τόπο εκτέλεσης, πάνω στα χνάρια των ανθρώπων που θυσιάστηκαν. Όσα χρόνια και να περάσουν πάντα θα δακρύζουμε όταν τα παιδιά τερματίζουν.

Από το 2023, ο αγώνας και η τελετή αναβαθμίστηκε! Αθλητές από όλη την Ελλάδα έρχονται για να τρέξουν σε διαδρομές που πλέον διαπερνούν και άλλα χωριά που είχαν νεκρούς στο ολοκαύτωμα.

Τερματίζουν με δάκρυα στα μάτια ενώ στο στήθος τους ο κάθε ένας, αντί για το όνομα του, φέρει το όνομα ενός από τα τριάντα θύματα. Έπειτα λαμβάνουν χώρα, συναυλίες και άλλες εκδηλώσεις μνήμης. Το Κακολύρι δεν θέλει να ξεχάσει! Είναι τόπος μαρτυρικός, στις καρδιές όλων των Κακολύριανων, στις καρδιές όλων των Κυμαίων. Μοναδικός τόπος στην Εύβοια που πήρε με τον αγώνα και τη θυσία του μια θέση δίπλα στα Καλάβρυτα, το Δίστομο, τη Βιάννο και τ' Ανώγεια!

ΑΝΔΡΕΣ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ

ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΝΤΑΙ

ΑΓΝΑ ΘΥΜΑΤΑ

ΚΑΤΑΚΤΗΤΩΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ

Δεδομένου ότι υπάρχει πλούσιο αρχειακό υλικό για τις τραγικές απώλειες, θεωρούμε επιβεβλημένη την εκ νέου υποβολή πρότασης στον Υπουργό Εσωτερικών προκειμένου να εισηγηθεί την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος που θα χαρακτηρίζει την Κοινότητα Ταξιάρχων ως «Μαρτυρικό Χωριό». Είναι μια απαίτηση ετών των πολιτών που έχασαν παιδιά, συζύγους, γονείς αλλά και μια ηθική δικαίωση και απότιση φόρου τιμής σε αυτούς που θυσιάστηκαν.

Για όλα τα παραπάνω, αιτούμαστε την επικαιροποίηση του υπ' αριθμ. 36/27.12.2011 απόσπασμα πρακτικού συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Κύμης - Αλιβερίου με θέμα «Χαρακτηρισμός Ταξιάρχων ως Μαρτυρικό Χωριό», και την υποβολή του σχετικού φακέλου προς την αρμόδια επιτροπή του άρθρου 18 παρ. 5 του Ν. 2503/1997, του Υπουργείου Εσωτερικών.

Εισηγούμαστε

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, εισηγούμαστε τα εξής:

1. Να γίνει δεκτό το αίτημα της Δημ. Κοινότητας Ταξιάρχων του Δήμου Κύμης Αλιβερίου για επικαιροποίηση του υπ' αριθμ. 36/27.12.2011 απόσπασμα πρακτικού συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Κύμης Αλιβερίου με θέμα «Χαρακτηρισμός Ταξιάρχων ως Μαρτυρικό Χωριό», και την

υποβολή του σχετικού φακέλου προς την αρμόδια επιτροπή του άρθρου 18 παρ. 5 του Ν. 2503/1997, του Υπουργείου Εσωτερικών.

2. Να εξουσιοδοτηθεί ο Δήμαρχος Κύμης Αλιβερίου για την υποβολή σχετικού φακέλου προς την αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών.

• Το Δημοτικό συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη του την εισήγηση, το άρθρο 18 παρ.5 του Ν. 2503/1997, το άρθρο 65 και 67 του Ν. 3852/2010 και έπειτα από τη τοποθέτηση και ψήφιση του θέματος η οποία έγινε μέσω ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (e-mail) ή τηλεφώνου

Ο Πρόεδρος της κοινότητας Ταξιαρχών κ. Σκιάνης ψηφίζει θετικά.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

1. Γίνεται δεκτό το αίτημα της Δημ. Κοινότητας Ταξιαρχών , Δ.Ε. Κύμης του Δήμου Κύμης- Αλιβερίου για επικαιροποίηση του υπ' αριθμ. 36/27.12.2011 απόσπασμα πρακτικού συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Κύμης Αλιβερίου με θέμα «Χαρακτηρισμός Ταξιαρχών ως Μαρτυρικό Χωριό.
2. *Εξουσιοδοτεί τον Δήμαρχο Κύμης- Αλιβερίου για την υποβολή σχετικού φακέλου προς την επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών, του άρθρου 18 παρ. 5 του Ν. 2503/1997.*

Αφού δεν υπάρχει άλλο θέμα για συζήτηση λύεται η συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος Δ.Σ

Τα μέλη του Δ.Σ.

(υπογραφή)

(ακολουθούν υπογραφές)

Ακριβές απόσπασμα
Ο Πρόεδρος Δ.Σ

Ζέρβας Γεώργιος